

استانداردهای سلامت هسته های اولیه، باغات مادری و نهالستان های انجیر

تعارف:

۱. هسته های اولیه و پیش تکثیری نهال (Basic & Pre-basic Stocks)

هسته های اولیه: مواد گیاهی محدودی از ارقام تجاری هستند که اصالت و سلامت آنها توسط مورسه تحقیقات ثبت و گواهی بلور و نهال محرز شده و در مکانی محافظت شده و غیر قابل نفوذ به دستورات نگهداری می شوند.

پیش تکثیر: مواد گیاهی برگرفته از هسته های اولیه بوده که اصالت و سلامت آنها توسط مورسه تحقیقات ثبت و گواهی بلور و نهال محرز شده است. این طبقه به عنوان حلقه بین هسته های اولیه و باغات مادری قرار دارد و مواد گیاهی مورد استفاده برای احداث باغ مادری از آنها تهیه می شود. این مواد گیاهی در مکانی محافظت شده و غیر قابل نفوذ به دستورات نگهداری می شوند.

توضیحات:

۱. هسته های اولیه و پیش تکثیر باید حاوی از کلیه پاتوزن های ذیاهی، سپتیمیک از جمله (*Fig mosaic virus (FMV)* و (*Fig latent virus-1 (FLV-1)* و ویرویدهای *Hop stunt viroid (HSVd)*، *shunt viroid (SHSVd)* و *Cirrus exocortis viroid(CEVD)* باشند.

۲. هسته های اولیه و پیش تکثیری باید در خاک کلا استریل در گلدان و بدون تماس با خاک اسکرین هاوس نگهداری شوند.

۳. جهت چندانسازی گلدانهای حاوی هسته های اولیه و پیش تکثیری، کف اسکرین هاوس باید حداقل تا عمق ۸۰ سانتیمتر از سنگریزه پوشیده شده و گلدانها بر روی سکرهای بتنی یا پلاستیکی نگهداری شوند.

۴. به غیر از هسته های اولیه و پیش تکثیری، گیاهان دیگری نباید در اسکرین هاوس موجود باشند. به شمع ۲۰ اسکرین در اس ۲۰ اسکرین در اس هم نباید گیاهی موجود باشد.

۵. ضمن ارزیابی چشمی مرتب از نظر سلامت در برابر بیماریهای خاکی و موبارد نظیر *Rosellinia necatrix*، *Armillaria mellea* spp.، *Meloidogyne*، *Phytophthora* spp.، *Pratylenchus*، *Tracheomyces* spp. باید سالانه دو بار از نظر عدم آلودگی به بیماری ذکر شده در بند ۱ مورد ارزیابی آزما. تکاهی قرار گیرند.

۶. مادرستان (Mother Stocks):

به باغات گیاهانی از ارقام تجاری محصولات سردرختی باغبانی با اصالتی معلوم و کاملاً سالم اطلاق می شود که تحت نظارت مورثه تحقیقات ثبت و گواهی پاتر و نهال در مکانی با فاصله از ژولایون استاندارد کاشته شده و از مواد گیاهی آنها برای تولید نهال استفاده می شود.

توضیحات:

۱. درختان مادری باید عاری از کلیه پاتوزنهای سیستمیک از جمله ویروس های HSVd-۱، FMV، CEVd باشند.

۲. قلمه درختان مادری از هسته های اولیه گرفته می شود.

۳. باغات مادری در بیرون از گلخانه در خاک طبیعی باغ که عاری از نشانه های *Pratylenchus vulnus* بوده و به تأیید سازمان حفظ نباتات رسیده، احداث می شوند.

۴. زمین فاصله حریم امن (فقدان منابع آلودگی) برای باغات مادری به نوع استفاده از باغ، بیماری های قابل انتقال و برد پروازی حشرات ناقل بستگی دارد. در مورد انجیر و حریم امن باغات ۱۰۰۰ متر تعیین می شود.

۵. جهت اطمینان از عدم انتقال بیماری های خاکری، باید آبیاری از نوع تحت فشار باشد و توسط لوله های آبیاری مستقیماً از منبع تخلین آب به زمین اصلی منتقل گردد.

۶. همه سرخس مادری ضمن ارزیابی چشمی مرتب از نظر سلامت در برابر بیماریهای خاکری در و هوایزد نظیر *Meloidogyne* spp., *Pratylenchus vulnus*، *R. necatrix*، *FLV-۱*، *FMV*، *HSVd*، *CEVd*، *A. mellea*، *Phytophthora* spp. باید سالانه حداقل یک بار از نظر عدم آلودگی به بیماری های سیستمیک از جمله ویروس های *FLV-۱*، *FMV*، *HSVd*، *CEVd*، *A. mellea*، *Phytophthora* spp. مورد ارزیابی آزمایشگاهی قرار گیرند. در صورت مشاهده آلودگی ضروری است درخت (درختان) آلوده حذف و با درخت سالم جایگزین شود.

۷. نهال، گواهی شده (Certified):

به نهالی اطلاق می شود که اصالت، سلامت و مشخصات ظاهری آن مطابق با استانداردهای مصوب بوده و مواد اولیه آن از باغات مادری تهیه می شود.

خود به است:

۱. قلمه از ارقام تجاری شناسه شده باشد.

۲. نهال گواهی شده باید عاری از ویروس های *FLV-۱*، *FMV*، *HSVd*، *CEVd*، *A. mellea*، *Phytophthora* spp.، *Pratylenchus vulnus* و قارچهای *A. mellea*، *Phytophthora* spp.، *Pratylenchus vulnus* باشند.

۳. نهالسالنها باید از سایر منابع آلودگی ۱۰۰ متر فاصله داشته باشند.

عامل بیماری	انتقال	دانه برونزایی
-------------	--------	---------------

جدول ۱) بیماریهای قابل انتقال انجیر

<i>Fig mosaic virus</i> ¹	<i>Aceria ficus</i> که مواد آورده گیاهی، بذر	<i>Ficus</i> spp.
<i>Fig latent virus-1</i> ¹	مواد آورده گیاهی، بذر	<i>Ficus</i> spp.
<i>Hop stunt viroid</i> ¹	مواد گیاهی آورده بذر	هسته داران، دانه داران، توت، انواع مرکبات (خانواده Rutaceae, Solanaceae, Cucurbitaceae, Viaceae
<i>Cirrus exocortis viroid</i> ¹	مواد گیاهی آورده بذر	Rutaceae, Solanaceae, Compositae
<i>Phytophthora</i> spp. ²	خاک آورده آب آورده، قلمه های آورده و ادوات کشاورزی	دانه میزبانی بسیار وسیع
پوسیدگی آریلاریایی ریشه ² <i>Armillaria</i> spp	خاک و آب آورده، نهال های آورده، قطعات گیاهی آورده و ادوات کشاورزی	دانه میزبانی بسیار وسیع
پوسیدگی رزینی، ریشه ³ <i>Rosellinia necatrix</i>	خاک و آب آورده، نهال های آورده، مواد گیاهی آورده و ادوات کشاورزی	بسیار وسیع (۱۷۰ گونه گیاهی در ۶۳ جنس و ۲۰ خانواده)
<i>Meloidogyne hapla</i> ² <i>M. arenaria</i> <i>M. incognita</i> <i>M. javanica</i>	خاک	پلی قاز
<i>Pratylenchus vulnus</i> ²	خاک	پلی قاز

توضیحات:

- ^۱ روش های ردیابی: الایزا، زودش های بیولوژیک و در صورت نیاز روش های مولکولی
- ^۲ آروش های ردیابی: آزمون های بیولوژیک و آنالیز مولکولی
- ^۳ روش های ردیابی: تکثیر و استفاده از محیط های کشت اختصاصی
- ^۴ روش های ردیابی: بررسی طعمی انام های میوه، طعمه و ریشه

